

Tale holdt af formanden for Banken Philippe Maystadt på styrelsesrådets årsmøde i Luxembourg den 3. juni 2003

Mine damer og herrer styrelsesrådsmedlemmer

Velkommen til styrelsesrådet for Den Europæiske Investeringsbanks årsmøde.

Det gælder specielt vore kommende styrelsesrådsmedlemmer, der deltager som observatører. I Den Europæiske Investeringsbank sætter vi stor pris på deres tilstedeværelse og ser frem til et frugtbart samarbejde i de kommende år.

Først vil jeg gerne kort beskrive Bankens aktivitet sidste år, og dernæst skal jeg redegøre for vor prioritering af forretningerne, både i og uden for EU, for at slutte med en beskrivelse af de aspekter, vi især vil fokusere på i det kommende år.

I. **AKTIVITETEN I 2002**

I 2002 steg den samlede långivning til 39,6 mia EUR fra 36,8 mia året før.

LÅNGIVNINGEN I EU

I EU beløb långivningen sig til 33,1 mia EUR.

Banken fastholdt långivningen til regionudvikling på et niveau, der svarede til 2001, nemlig knap 20 mia. Denne talmæssigt uændrede aktivitet repræsenterer imidlertid en relativ tilbagegang. Den skyldes i vid udstrækning en mere restriktiv fortolkning af finansierbarhedskriterierne for regionudviklingsprojekter.

Inden for rammerne af innovation 2000-initiativet blev der stillet 3,3 mia EUR til rådighed. Ultimo 2002 var der indgået aftaler om lån på i alt 10,8 mia EUR siden initiativets iværksættelse. På mødet i Lissabon anmodede Det Europæiske Råd Banken om at afsætte 12-15 mia EUR i en treårsperiode til projekter, der kan fremmes via initiativet. Dette mål er allerede nået, idet der den 1. maj 2003 var givet tilsagn om 15,8 mia EUR ⁽¹⁾.

Långivningen til fordel for miljøet og bymiljøet viste markant fremgang til 9,3 mia EUR.

LÅNGIVNINGEN UDEN FOR EU

Angående aktiviteten uden for EU nåede de indgåede låneaftaler i de tiltrædende lande og tiltrædelseslandene deres hidtil højeste niveau, nemlig 3,7 mia EUR, hvilket er en fremgang på 37% i forhold til 2001. Infrastrukturprojekter – især for transport – forblev den vigtigste aftager med ca. halvdelen af långivningen, medens miljøprojekterne øgede deres andel til 1,3 mia EUR.

Långivningen i partnerlandene beløb sig til 2,5 mia EUR, hvoraf Middelhavslandene tegnede sig for 1,8 mia, hvilket lagde grunden til en succesrig udmøntning af euro-middelhavsordningen for investering og partnerskab, FEMIP.

LÅNTAGNING

⁽¹⁾ Herunder 0,9 mia i de tiltrædende lande, tiltrædelseslandene og Tyrkiet.

Sidste år nåede låntagningen nye højder med 38 mia EUR via 219 forretninger i 14 valutaer. De tre største låntagningsvalutaer (EUR, GBP og USD) repræsenterede i alt 89% af den samlede låntagning. Hvad EUR angår diversificerede Banken sine skræddersyede produkter efter investorernes behov yderligere, samtidig med at den fortsatte sin politik til fordel for toneangivende emissioner og udbød tre EARN-emissioner på 12 mia.

I de tiltrædende landes valutaer steg aktiviteten med 75%. Banken blev den største ikkestatslige emittent på de tiltrædende landes og tiltrædelseslandenes markeder og var genstand for megen opmærksomhed fra finanssektorens side.

BALANCEN OG RESULTATOPGØRELSEN ⁽²⁾

Ultimo 2002 beløb balancesummen sig til 220,8 mia EUR. Det samlede udestående på lån og garantier udgjorde 236 mia i forhold til det daværende vedtægtsmæssige loft på 250 mia, som nu udgør 375 mia takket være den kapitalforhøjelse, der trådte i kraft den 1. januar 2003.

Årets nettoresultat blev på 1 293,9 mio. Det er 1,3% under niveauet for 2001, hvilket i vid udstrækning skyldes udviklingen i værdireguleringerne af venturekapitalforretningerne. Afkastet af egenkapitalen blev på 5,4% mod 6,3% året før. Dette fald i lønsomheden er ingen overraskelse i betragtning af udviklingen i banksektoren i det forløbne år.

II. PRIORITERINGEN AF FORRETNINGERNE I DEN UDVIDEDE UNION

Jeg skal nu komme ind på prioriteringen af Bankens forretninger i de kommende år. Denne prioritering, der blev forelagt og godkendt på styrelsesrådets årsmøde i 2002, indgår som bekendt i vor forretningsplan 2003-2005 og omfatter

- 1) regionudvikling samt økonomisk og social samhørighed;
- 2) udmøntning af innovation 2000-initiativet;
- 3) miljøbeskyttelse og forbedring af bymiljøet;
- 4) forberedelse af tiltrædelseslandene og de tiltrædende lande til optagelsen i EU;
- 5) fremme af EU's udviklings- og samarbejdspolitik over for partnerlandene.

Angående **regionudvikling samt økonomisk og social samhørighed** har Banken bekræftet sit ambitiøse mål om at stille 70% af sine direkte lån til rådighed for projekter i udviklingsområder i EU. Dette mål er en central del af vor aktivitet, især i lyset af den kommende udvidelse af EU. I denne sammenhæng tager Banken aktivt del i den fælles arbejdsgruppe med Europa-Kommissionen om udformning af de fremtidige tiltag til fordel for udviklingsområder. De forslag, som Banken agter at stille, sigter mod at styrke dialogen med Europa-Kommissionen og sikre indsatsens komplementaritet. Banken agter at foreslå konkrete foranstaltninger med henblik på at maksimere strukturmidlernes multiplikatorvirkninger og undgå overlappning.

Dernæst agter Banken at styrke den økonomiske og sociale samhørighed ved at fortsætte sin finansiering af **transeuropæiske net**. På grundlag af sin enestående erfaring fra de forløbne ti år (samlet långivning på 75 mia EUR til formålet) agter Banken at integrere sin indsats i de overordnede foranstaltninger, som arbejdsgruppen på højt plan om transeuropæiske net i øjeblikket arbejder med. Banken vil i fornødent omfang tilpasse sine finansieringsordninger, mobilisere sin tekniske, økonomiske og finansielle ekspertise samt styrke sit samarbejde med Europa-Kommissionen om en bedre koordination af procedurerne for projektbedømmelse.

Angående **innovation 2000-initiativet** er Banken som et led i Lissabonstrategien og i overensstemmelse med konklusionerne af forårets EU-topmøde rede til at fortsætte og udvide sin støtte til innovation, specielt til at gøre initiativet til et overordnet mål for långivningen i det kommende årti. Bestyrelsen anmoder styrelsesrådet om at godkende innovation 2010-initiativet, som er en ny målrettet udlånsordning, der er helt i overensstemmelse med de rammer, som forretningsplanen og kapitalforhøjelsen fastlægger.

⁽²⁾ Ukonsoliderede tal.

På grundlag af dels erfaringerne med den succesrige udmøntning af innovation 2000-initiativet i de tre forløbne år, dels en politisk dialog med Europa-Kommissionen foreslår bestyrelsen, at der for perioden frem til udgangen af 2006 afsættes ca. 20 mia EUR til projekter på tre hovedområder, nemlig

- for det første informations- og kommunikationsteknologi (hardware, indhold og applikationer);
- for det andet forskning og udvikling samt innovative følgeinvesteringer (produkter og processer);
- for det tredje uddannelse og erhvervsuddannelse.

Den Europæiske Investeringsfond, som er EIB-Gruppens særlige organ for ydelse af venturekapital og garantier for lån til fordel for mindre og mellemstore virksomheder, vil også bidrage til virkeliggørelsen af dette mål gennem investeringer i venturekapitalfonde, der hovedsagelig er gearet til erhvervelse af kapitalandele i innovative teknologiintensive virksomheder.

Angående **miljøbeskyttelse og forbedring af bymiljøet** fastholder Banken sit mål på 25-35% af den samlede långivning. Den vil desuden søge nye måder, hvorpå hovedpunkterne i EU's miljøpolitik kan integreres i dens indsats. Den kan f.eks. fremme vækstmarkedet for karbon på en måde, der endnu skal fastlægges. Også om dette hovedpunkt agter Banken at samarbejde med Europa-Kommissionen. Banken deltager i dennes arbejdsgruppe om udarbejdelse af nye finansieringsordninger for vedvarende energi og følger udviklingen i Europa-Kommissionens initiativ "Vand for Livet" nøje.

III. PRIORITERINGEN AF FORRETNINGERNE UDEN FOR EU

Angående forretningerne uden for EU vil jeg gerne komme ind på Bankens udfordringer i forbindelse med Vestbalkan, euro-middelhavsordningen for investering og partnerskab samt Cotonouinvesteringsfaciliteten.

På **Vestbalkan** er Banken fortsat besluttet på at spille en aktiv rolle til fordel for områdets udvikling. Vi agter at udlåne 1,2 mia EUR i de kommende tre år.

Hidtil har Banken hovedsagelig fokuseret på reetablering af grundlagsinfrastrukturer. I takt med at regionen stabiliseres vil vi gradvis udvide vor aktivitet til andre finansierbare sektorer. Miljøbeskyttelse, udbygning af kommunernes låntagning, innovationsspredning samt forbedring af folkesundheden og humankapitalen vil gradvis vinde i betydning. Vi vil naturligvis fortsat koordinere vor indsats med andre internationale finansieringsinstitutioners, især Verdensbankens og EBGU's.

Angående aktiviteten i **partnerlandene i Middelhavsområdet** blev **euro-middelhavsordningen for investering og partnerskab, FEMIP**, officielt iværksat i Barcelona i 2002. Banken indledte straks en række organisatoriske omlægninger med henblik på at sikre en optimal udmøntning af ordningen. De vedrører forøgelse af personalestyrken, oprettelsen af en særlig hovedafdeling som en autonom forretningsenhed med en særlig afdeling for den private sektor samt åbningen af et kontor i Cairo. Hvad aktiviteten angår gav EIB tilsagn om 2,2 mia EUR i 2002, deraf ca. en tredjedel til fordel for den private sektor, der forbliver ordningens hovedmål. Der er allerede givet tilsagn om lån til projekter i den private sektor på over 1,5 mia EUR, siden ordningen blev iværksat i september 2001.

Angående det fremtidige sigte med ordningen trådte udvalget for politisk dialog og koordination sammen i Istanbul i april 2003 og indledte en konstruktiv dialog med repræsentanterne for alle interesserede parter, nemlig EU-staterne, partnerstaterne og institutionerne. Ordningens vigtige rolle med hensyn til forbedring af den private sektors – især de mindre og mellemstore virksomheders – adgang til finansiering blev understreget på ny. Udviklingen af globallån og nye finansieringsformer med henblik på tilvejebringelse af

egen- og kvasiegenkapital vil bidrage til virkeliggørelsen af dette mål. Desuden blev betydningen af teknisk bistand understreget, og Banken agter at udvide sine drøftelser deraf med Europa-Kommissionen.

Aktiviteten i AVS-landene er præget af iværksættelsen af **investeringsfaciliteten ifølge Cotonouaftalen**, der blev officielt iværksat i går. Denne aftale udgør en milepæl i EU-AVS-samarbejdet om økonomisk udvikling med henblik på fattigdomsbekæmpelse. Den bygger på udviklingen i det forløbne tiår inden for rammerne af Lomékonventionen og anerkender den private sektors centrale rolle med hensyn til skabelse af økonomisk velstand. I denne sammenhæng vil de forretninger, som investeringsfaciliteten kan fremme, i højere grad omfatte risikodeling, ligesom projekterne skal kunne yde et rimeligt afkast. Derved sigter Banken mod at skabe en revolverende facilitet under anvendelse af tilbagebetalingsprovenuerne og afkastene.

Opnåelsen af en tilstrækkelig tilbagestrømning af midler til at bære en revolverende facilitet er med sikkerhed en udfordring i betragtning af de finansielle risici, som de fleste AVS-projekter er forbundet med.

Banken skal forvalte indtil 2,2 mia EUR af EU-staternes budgetmidler. Desuden vil den, når det er muligt, supplere investeringsfaciliteten med lån af egne midler.

IV. ASPEKTER, DER FORTJENER SÆRLIG OPMÆRKSOMHED

Som det fremgår af disse bemærkninger, indebærer Bankens fremtid i en konstant udvikling af dens politikker og procedurer med henblik på tilpasning til EU's overordnede mål.

I denne sammenhæng vil jeg gerne understrege tre områder, der fortjener særlig opmærksomhed, nemlig merværdi, risikostyring og transparens.

Angående **merværdi** minder jeg om, at Banken skal basere sine finansieringsbeslutninger på tre faktorer, nemlig

- 1) hver enkelt forretnings overensstemmelse med EU's mål;
- 2) hvert enkelt projekts kvalitet og bæredygtighed;
- 3) de særlige fordele, som anvendelsen af EIB's midler indebærer.

Bankens vilje til at *sikre forretningernes overensstemmelse med EU's mål* fremgår klart af vort engagement til fordel for et øget samarbejde med Europa-Kommissionen. Jeg har allerede givet flere eksempler på det løbende samarbejde, men jeg vil tilføje yderligere to, nemlig underskrivelsen af to aftaler i det forløbne år vedrørende dels miljøet – med generaldirektoratet for miljøanliggender og generaldirektoratet for økonomiske og finansielle anliggender – dels projekter i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet – med generaldirektoratet for informationssamfundet og generaldirektoratet for økonomiske og finansielle anliggender.

Projekternes kvalitet og bæredygtighed forudsætter i vid udstrækning dels passende og udtømmende due diligence-procedurer, dels kvalificerede medarbejdere. I det forløbne år har vi indført nye bedømmelsesprocedurer, der åbner mulighed for en moduleret tildeling af midler som funktion af projekternes konstaterede vanskeligheder. Desuden har vi styrket organisationen vedrørende miljøanliggender og udbud.

De særlige fordele, som anvendelsen af EIB's midler indebærer, var sidste år genstand for en særlig styrelsesrådsbeslutning, der sigtede mod at begrænse långivningen til store virksomheder med let adgang til kapitalmarkederne. Banken har virkeliggjort dette mål, idet de indgåede låneaftalers totalbeløb i 2002 var lavere end i 2001. Vi vil fortsat overvåge dette aspekt af merværdiskabelsen og holde styrelsesrådet underrettet på årsbasis.

Angående **risikostyringen** har De – som bebudet på det foregående styrelsesrådsmøde – modtaget en særlig redegørelse for, hvorledes risiciene påvises, måles og overvåges. Banken har bragt sine risikostyringssystemer i overensstemmelse med de højeste standarder. Denne redegørelse gør det klart, at Banken aktivt forbereder sig på indførelsen af de regler for risikostyring, der følger af den nye Baselkapitalaftale. Styrelsesrådet vil få forelagt en ny redegørelse derom i 2004.

Angående **transparens** har vi dels ført en regelmæssig dialog med de ikkestatslige organisationer, dels udarbejdet og gennemført en ny politik for onlineadgang til dokumenter i tråd med den seneste EU-lovgivning på området. Offentligheden viste også i 2002 stigende interesse for den information, som Banken stiller til rådighed. Antallet af besøg på Bankens netsted blev næsten fordoblet til ca. 1 mio.

Så meget om Bankens hidtidige aktivitet, prioriteringen af forretningerne og de aspekter, der fortjener særlig opmærksomhed. Inden jeg slutter, vil jeg gerne takke de afgående bestyrelsesmedlemmer Isabel Correia Barata, Sinbad J.D. Coleridge, Wedige Hanns von Dewitz, Gerd Saupe, Rebecca Lawrence og Gerhard Boehmer.

Jeg slutter med at takke Bankens ansatte for deres indsats i det forløbne år og deres bestræbelser for at gøre Banken til en politisk inspireret finansieringsinstitution i Den Europæiske Unions tjeneste.